

Reseixir, reseixit, V. eixir Resena, V. reenes Resentiar, V. raure Reserva, reservable, reservació, reservar, reservat, reservatuu, reservatori, reservista, V. servir Resflander, mal documentat: deu haver-hi algun dels habituals malentesos o barroeries de Griera, per randes fer 'fer puntes'. Si poguéssim fer més cas de la font que ho porta conjecturariem si es tracta d'una formació francesa (de què altrament no tinc notícia) ras-Flandres o ras-flandrín = ras de Flandes Rasgó, V. rosegat Resguard, resguarda, resguardar, V. guardar Residència, residencial, resident, residir, residu, residual, V. seure Resigna, resignació, resignant, resignar, -ignat, resignatari, V. senya +Reslur [val. Sanelo], pres del ll. resilure 'resultar' deriv. de sâlure, veg. salt

RESINA, del ll. RESINA id. □ 1ª doc : fi S XIII, VidesR :

Com Sant Segon i Calocerus «... no volgessen sacrificar als déus, En Saprici féu peguntar e *rasina* 20 fondre, e féu-ho tot gitar sobre los lurs caps e 'n les boques d'èls» (f° 93r2), traduïnt «picem cum *resina* liquari fecit» (247.7); també *rasina*, f° 13r2, però *resina* 143r2, mentre que B hi porta respectivament *reina* i *rasina* Forma que retrobem en un passatge del Regiment on Eiximenis parla dels productes de l'horta valenciana, i en JoMartorell: «en Barut --- aprenguí --- fer magranes de certs materials compostes que --- tota l'aygua del món no les bastari' a apagar, si ja no les apagueu ab oli e ab *rasina* de pi» (Ag. I, 34.5).

Amb *a* és, doncs, la forma (no «grafia») de les dades valencianes i arcaiques, i així continua a la major part del domini dialectal de tipus fonètic occidental: *řazina* junt amb *trementina* en els boscos de Quatretonda (1962), *řaina* a Canet lo Roig, i per al cat. occid., V. després; *řasina* a l'aragonès de Bielsa (1965), *řazia* a les selves aranèses de Lairissa (Vilamòs, 1926), alterat en (a)*řazęra* a quasi tota la Vall d'Aran 4 És una forma molt antiga, que ja apareix predominant en les glosses llatines: *rasina pini* o *rasina pinea* glossant *gumen* o *pituina* (cf. gr. πῖτυς 'pi') (CGL III, 612.36, 615.44, 627.61, 632.48 i més encara en CGL VII, 202-203). Vocal que s'explica per contaminació del ll. RASIS 'pega', car també hi ha glosses que porten *resina* explicat com a *rasia* (III, 594.54, 628.40), variant morfològica de *rasis*, que ha donat l'it *ragia*, nom de la resina en italià.

La resina ha tingut sempre molta explotació en els boscos de totes les terres catalanes A Benifairó de Valldigna m'explicaven que al peu del pi «posen un potet que *ampóma* la resina a cada lluna, perquè a la lluna nova és quan va escopint més» (1962) Com que és tan semblant amb la trementina, a les selves palleres d'Espot anomenen *trementina* la de l'avet (distinció entre la dels dos arbres, en què s'insisteix molt 5 a l'Alt Pallars i a tot el Pirineu), i per influència d'aquesta el nom de la del pi s'ha alterat en *řantina* (1959)

La modificació més propagada, si no ben general, a la major part del nostre territori, ha consistit en la 60

caiguda de la -s- entre vocals, fenomen que es dona sovint abans de l'accent i està sobretot molt generalitzat en els mots que tenen una ř (per a l'explicació i exemples, veg. *LleuresC*, 256, 210 i n). Això ja es documenta des d'antic, sobretot en el ross.: «carga de *reyna*» a 1317, «coria mulorum, *rebina*, mola, sotulares ---» a. 1317 i amb *a*: «*rayna* de pi, dos onces --- *rayna* ---» 1433 (*InvLC*). Avui la trobem des del Maestrat cap al Nord: *řaina* Canet lo Roig (1961), amb gran extensió quasi per tot l'interior del Princ. (cat. central poc, Bna. *řazina*), incoent-hi el cat. occid., p. ex. el Segre Mj (*řaina* a Perles, 1957), però amb *a* (aquí pronunciada ə, diferent de e) a tots els pobles de Cardós i V. Ferrera (*řaina* només a Tor, 1932-4) A l'obaga de Cerdanya se sent alterat com a *řagina* (Eina, 1959), segurament per influència de la REGA que marca o dels regalls i regalims que deixa. A Calaceit *řaina* i a Maella *řainę*, Casac, 1923.

En alguns llocs, en aquest hiatus s'ha traslladat l'accent a la e (Moll, *Gramática Histórica Catalana*, 67; i *An Oj Rom Bt Ba* III, 56), confonent-se allí el mot aparentment amb el nom de l'esposa reial; i, per entendre's millor, s'introduí en el Ross. la denominació *pega-řęina* (Fouché, *Phon*, 23); igualment a les Illes, on ho crec general, incoent-hi Eivissa («*reina*-*resina*», PzCabr., amb err. tip., suposo, en la posició de l'accent), a Mallorca amb é, si bé a Manacor se'ns indica *řęina* o *řęina*, a Menorca *řęina* (*AlcM*); sota la grafia *renya* que ha usat algú s'ha d'entendre la pron. tarragonesa *in* (*kúynę*, *řęynę* etc.); i no manca qui ha escrit bàrbarament *renyina*

DERIV : *Re(s)inós* [Lab. 1840]: «Quan, mig-clos l'edifici, ja del ayguat se reyan, / serres avall, d'escumes y llenya en lo borboll, / a la claror de l'atxa *reynosa*, l'hèroe veyan / fugir, y ay! ab Hesperis, llur mare hermosa, a coll!», *Atl* vi, 51c *Resnita Resimer; renera Reinal* 'mocs que pengen' (?) *Reinar Reimot. Enresinar.*

CPT : *Resinifer Resiniforme Resinificar, -cació* Per encruament amb *orcina*: *resorcina*

1 (*A*)*razera* el vaig explicar (*Voc Ar* 1, 22) com a modificació morfològica d'una variant **řazęa*, que desnasaltzada en la forma *řazęa* o *řuzęa* apareix en altres parlars gascons. En efecte hi ha també *řuzęa* a l'aranès central, de Castiero, *rosina* ja en oc ant, forma deguda a la contaminació de rōs 'rosada, gotes de rosada', i avui resta *rousino* o *rousio* en vastes zones occitanes, i particularment en gascó: localitzable en diverses parts del Gers (*Bouts d M* IX, 219, *Arm d Gasc* 1935, 73), *rousie* a les Landes (Métivier, *Agric d L*, 739), *arrousine* a la Gironda (Moureau, *Patois d La Teste*). V. més dades i consideracions en Rohlf's (*Le Gc* 1, p. 115, § 405); Millardet, *Atlas*, n° 447, JBruch, *ZRPh* XLVIII, 342; sobre català i gascó, Kruger, *Hochpyr.* A, II, 192 Del bearnès arcaic degué passar aquella forma al basc lab *arrotxina*, *arroxin*, *arrusina* (Mitxelena, *FonHiVca*, 155); mentre que en el SO degué haver-hi una forma basca semblant a la cast i romànica general *rechma*, avui supervivent en el parlar